

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА»

рівень вищої освіти: *третій (освітньо-науковий)*

ступінь вищої освіти: *доктор філософії*

галузь знань: *A Освіта*

спеціальність: *A 5 Професійна освіта (за спеціалізаціями)*

освітня кваліфікація: *доктор філософії з професійної освіти*

зі спеціальності «Професійна освіта» (за спеціалізаціями)

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Державного біотехнологічного університету

Резолюція № 9 від «*24*» *04* 2025 р.)

Освітньо-наукова програма вводиться в дію з

«*01*» *09* 2025 р.

В.О. ректора *Савказ* к.т.н., доц. Андрій КУДРЯШОВ/

від «» 2025 р.)

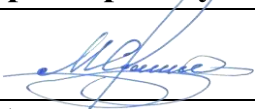

Харків – 2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ
«Професійна освіта»
 третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор з науково-педагогічної роботи

	к. т. н., доцент Максим СЕРІК
«25» березня 2025 р.	

«ПОГОДЖЕНО»

Керівник центру менеджменту якості освіти

	к. с.-г. н., Аліна ДИДИКІНА
«20» березня 2025 р.	

«ПОГОДЖЕНО»

Декан факультету менеджменту, адміністрування та права

	д. ю. н., професор Альона МОСКАЛЕНКО
ПР № 5 «20 березня 2025 р	

«ПОГОДЖЕНО»

Керівник відділу ліцензування, акредитації та інформаційного забезпечення освітнього діяльності

	Софія ЗНАЙДЮК
«21» березня 2025 р.	

«ПОГОДЖЕНО»

Керівник навчального відділу

	к. е. н., доцент Анастасія КАШПЕРСЬКА
«21» березня 2025 р.	

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма (ОНП) розроблена проектною групою на підставі Законів України «Про вищу освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінетів Міністрів України № 261 від 23.03.2016 р. (зі змінами № 283 від 03.04.2019; № 502 від 19.05.2023; № 507 від 03.05.2024); Постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 р. № 1021 (щодо змін шифрів та переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти); ґрунтується на концептуальних засадах Національної доктрини розвитку освіти; регламентується Стандартом вищої освіти України зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями), рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий), Наказ МОН України № 924 від 26.06.2024 р.), галузь знань: А Освіта; Національною рамкою кваліфікацій, Національним класифікатором України («Класифікатор професій»), Наказами Міністерства освіти і науки України, Постановами Кабінету Міністрів України щодо здійснення національної політики в галузі освіти та іншими нормативно-правовими актами.

Проектна група:

Нагаєв Віктор Михайлович – гарант освітньо-наукової програми, керівник проектної групи, доктор педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти», професор, професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування Державного біотехнологічного університету;

Герлянд Тетяна Миколаївна – доктор педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти», старший науковий співробітник, завідувач відділу змісту і технологій професійної освіти Інституту професійної освіти Національної академії педагогічних наук України (стейкхолдер);

Новікова Вікторія Євгеніївна – кандидат педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти», доцент, доцент кафедри хімії, біохімії, мікробіології та гігієни харчування Державного біотехнологічного університету; доцент кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін Державного біотехнологічного університету;

Мітяшкіна Тетяна Юріївна – кандидат педагогічних наук за спеціальністю 015 Професійна освіта (спеціалізація: теорія і методика професійної освіти), доцент, доцент кафедри обладнання та інжинірингу переробних і харчових виробництв Державного біотехнологічного університету.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Бондар Тамара Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту Мукачівського державного університету;

Герлянд Тетяна Миколаївна – доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу змісту і технологій професійної освіти Інституту професійної освіти Національної академії педагогічних наук України;

Ковальчук Василь Іванович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри професійної освіти та технологій сільськогосподарського виробництва Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Сайчук Олександр Васильович – доктор технічних наук, професор, директор Харківського державного професійно-педагогічного фахового коледжу імені В. І. Вернадського.

Сопівник Руслан Васильович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Розглянуто на засіданні кафедри
ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування»
та соціально-гуманітарних дисциплін
(протокол № 7 від 18 березня 2025 р.)
Схвалено методичною комісією факультету
менеджменту, адміністрування та права
(протокол № 5 від 20 березня 2025 р.)

1. Профіль освітньо-наукової програми «Професійна освіта»

зі спеціальності *A 5 Професійна освіта (за спеціалізаціями)*

1.1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Державний біотехнологічний університет Кафедра ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін
Рівень та ступінь вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень Доктор філософії (Doctor of Philosophy)
Назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії з професійної освіти. Галузь знань: А Освіта. Спеціальність: А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями).
Офіційна назва освітньо-наукової програми	Професійна освіта Vocational education
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, 60 кредитів ЄКТС, загальний термін навчання – 4 роки
Наявність акредитації	Відсутня
Цикл / рівень	НРК – 8 рівень FQ-EHEA – 3 цикл EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, вступні фахові випробування з професійної освіти, співбесіда (презентація дослідницької пропозиції). Порядок проведення вступних іспитів та інші вимоги визначається правилами прийому до аспірантури Державного біотехнологічного університету.
Мова викладання	Українська мова
Форми навчання	денна, заочна
Термін дії освітньої програми	01.09.2025 – 31.08.2029
Інтернет – адреса постійного розміщення опису ОНП	http://athra.btu.kharkiv.ua

1.2. Мета освітньо-наукової програми

Підготовка висококваліфікованих, інтегрованих у європейський та світовий освітній простір науковців і науково-педагогічних кадрів у галузі А Освіта, набуття ними інтегральної, загальних та фахових компетентностей, достатніх для продукування творчих ідей, розв'язання комплексних проблем, пов'язаних із науково-педагогічною, дослідницько-інноваційною та управлінською діяльністю у закладах вищої, фахової передвищої, професійної (професійно-технічної) освіти; здатних професійно застосовувати в теорії та практиці філософію наукового мислення, інноваційні педагогічні методи, форми та технології; спроможних до наукової рефлексії існуючих знань і професійної практики, безперервного саморозвитку та самовдосконалення.

1.3. Характеристика освітньо-наукової програми

Предметна область
Галузь знань:
А Освіта
Спеціальність:
А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Об'єктами вивчення та діяльності доктора філософії зі спеціальності А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями) є теорія та методика професійної освіти; структура та функціональні компоненти системи вищої і професійної освіти; педагогічні технології; методичні основи наукових досліджень; педагогічні процеси управління навчально-творчою діяльністю здобувачів; інноваційні методи, організаційні форми та дидактичні засоби у закладах вищої та професійної освіти.

Предметна область: історія розвитку професійної освіти та її окремих галузей; теоретико-методологічні основи професійної освіти; теорія та методика викладання у закладах вищої та професійної освіти; стандартизація вищої та професійної освіти; структура та функціональні компоненти системи вищої і професійної освіти; інноваційні процеси у вищій та професійній освіті; педагогічні технології у вищій та професійній освіті; інформаційно-комунікативні та цифрові технології в освіті та наукових дослідженнях; дидактичні основи управління навчально-творчою діяльністю здобувачів у процесі їх професійної підготовки у закладах вищої та професійної освіти; менеджмент та адміністрування в освітній діяльності навчальних закладів; науково-дослідна робота здобувачів у процесі їх підготовки у закладах вищої та професійної освіти; теорія та методика організації практичної підготовки фахівців у закладах вищої та професійної освіти; педагогічна майстерність у професійній підготовці фахівців; теорія та методика організації навчальної та виробничої практик в системі вищої та професійної освіти; педагогічні засади професійно-творчого розвитку особистості в системі вищої та професійної освіти.

Методи, методики та технології: система теоретичних, емпіричних методів, професійних методик та інноваційних

	<p>педагогічних технологій, застосування яких забезпечує ефективну організацію викладання та наукових досліджень у закладах вищої і професійної освіти (методи організації, мотивації та контролю навчально-пізнавальної діяльності здобувачів; бінарні, інтегровані методи навчання; навчальні, виховні розвивальні та інтерактивні технології (навчальний тренінг, «мозковий штурм», проблемне та проектне навчання, дискусії, метод імітаційного навчання, дидактичні ігри, кейс-метод та ін.); методи наукових досліджень; методи презентації результатів дослідження.</p> <p>Інструменти та обладнання: освітні онлайн-інструменти, електронне оснащення та програмне забезпечення освітнього процесу для підтримки дистанційного навчання; інформаційно-технічні засоби навчання; мережеві системи пошуку та обробки інформації; електронні бібліотечні ресурси та технології; мультимедійне обладнання; програми статистичної обробки та візуалізації даних.</p>
<p>Орієнтація освітньо-наукової програми</p>	<p>Освітня, дослідницька, прикладна, академічна. Наукові дослідження з інноваційними теоретичними, практико орієнтованими та прикладними науковими результатами.</p>
<p>Основний фокус освітньо-наукової програми</p>	<p>Професійна підготовка творчо обдарованих фахівців вищої кваліфікації, спроможних вести інноваційну педагогічну діяльність, в системі управління навчально-виховним процесом, проводити наукові дослідження в галузі теорії і методики професійної освіти.</p> <p><i>Загальний:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - володіння методологію наукового пізнання; - пошук, обробка та аналіз інформації з різних джерел; - користування навичками ефективної комунікації у науковій сфері; - проведення дослідження в галузі професійної освіти на відповідному рівні; - проведення сучасних експериментів в галузі професійної освіти; - проектування інноваційної моделі професійної підготовки майбутнього фахівця в умовах сталого розвитку та реалізація її на практиці; - організація та проведення наукових та просвітницьких заходів різного рівня; - проведення самостійних наукових досліджень, які характеризуються академічною цілісністю; - розробка навчально-методичного забезпечення з використанням інформаційних і комунікаційних технологій; - організація навчально-виховного процесу в системі вищої та професійної освіти з урахуванням інноваційних

	<p>технологій.</p> <p><i>Спеціальний:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовування інноваційних методів, прийомів та засобів навчання і виховання здобувачів; - здійснення професійної підготовки майбутнього фахівця в умовах сталого розвитку; - організація педагогічного процесу у вищій школі з урахуванням інноваційних технологій; - оволодіння прикладним програмним забезпеченням для організації навчальної та наукової діяльності здобувачів; - використання методичного інструментарію професійної освіти; - використання сучасної методології наукових досліджень; - застосування технологій менеджменту освіти у професійній діяльності; - опанування навичками організації професійної наукової діяльності; - оволодіння навичками самоменеджменту в освітній та науковій діяльності; - вивчення та практичне застосування технологій презентації наукових досягнень в галузі вищої та професійної освіти. <p><i>Ключові слова:</i> професійна освіта, професійна підготовка, науково-педагогічна діяльність, педагогічні технології, менеджмент освіти, управління навчально-творчою діяльністю здобувачів, теорія і методика професійної освіти, організація науково-педагогічних досліджень, професійне навчання на виробництві.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p><i>Наявність освітньої та наукової складових.</i></p> <p>Орієнтація програми на формування творчо обдарованих висококваліфікованих науково-педагогічних кадрів та організаторів навчально-виховного процесу в системі освітнього менеджменту.</p> <p>Освітньо-наукова програма спрямована на розвиток у здобувачів креативних навичок педагогічної майстерності, дослідницьких навичок розробки інноваційних педагогічних технологій, удосконалення системи освітнього менеджменту. ОНП передбачає комплексне врахування в її змісті різноманітних аспектів професійної діяльності фахівців як у сучасному контексті, так і в історичній ретроспективі, що забезпечує можливість створення нового цілісного знання для розв'язання значущих освітніх проблем на основі результатів міжгалузевих досліджень.</p> <p>Програма уможливує проходження наукового стажування в іноземних закладах вищої освіти, з якими укладено угоди</p>

	<p>про академічну мобільність та співпрацю у сфері наукових досліджень.</p> <p><i>Освітня складова ОНП</i> спрямована на вивчення теоретичних та практико-орієнтованих курсів, пов'язаних із реалізацією дослідницько-експериментальної роботи та формуванням професійної компетентності викладача закладу вищої та професійної освіти. Програма передбачає диференційований підхід до здобувачів денної та заочної форм навчання. Освітня складова програми реалізується упродовж 8-ми семестрів, тривалістю 60 кредитів і має освітні компоненти у відповідних циклах, які забезпечують: науково-педагогічну, дослідницьку, інформаційно-комунікативну, технологічну та управлінську компетентності.</p> <p>Особливості освітньої складової програми полягають в системності змістового наповнення освітніх компонентів, які дозволяють сформувати професійно-творчу компетентність здобувачів з врахування потреб ринку праці та потенційних роботодавців.</p> <p><i>Наукова складова ОНП</i> передбачає здійснення індивідуальних наукових досліджень під керівництвом наукового керівника з відповідним оформленням одержаних результатів у вигляді кваліфікаційної наукової праці. Основні зусилля здобувача зосереджено на дослідницькій та/або експериментальній роботі з обраної теми у контексті проблематики сучасної теорії та методики професійної освіти; розвиток дослідницьких навичок з управління навчально-творчою діяльністю здобувачів; удосконалення та розробку інноваційних педагогічних технологій та дидактичних засобів. Ця складова ОНП оформлюється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є складовою частиною навчального плану.</p> <p><i>Унікальність ОНП</i> «Професійна освіта» визначається місією Університету щодо поєднання освіти й науки для підготовки дослідників та освітян-управлінців, здатних до комплексного вирішення проблем у професійно-педагогічній та інноваційній діяльності; саморозвитку актуальних професійних компетентностей через участь у наукових дослідженнях Університету; якісної апробації та популяризації отриманих наукових результатів з урахуванням інноваційних змін в освітньому менеджменті.</p>
1.4 . Придатність випускників освітньо-наукової програми до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлашту-	Наукова, дослідницька та викладацька діяльність у сфері освіти. Адміністративна та управлінська діяльність в

вання	<p>зкладах освіти, закладах державних, територіально-адміністративних систем освітньої сфери.</p> <p><i>Місце працевлаштування.</i> Заклади вищої, фахової передвищої, професійної освіти, науково-дослідні та науково-педагогічні установи, освітні фонди та організації, установи післядипломної освіти, органи управління освітою різного типу; центри професійного розвитку педагогічних працівників; інформаційно-аналітичні, консультаційні центри, що розробляють і реалізують освітні, соціально-культурні проекти. Доктор філософії з професійної освіти може займати первинні посади згідно з національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003:2010:</p> <p>1229.4 Керівники підрозділів у сфері освіти та виробничого навчання;</p> <p>2310 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів:</p> <p>2310.1 Професори та доценти;</p> <p>2310.2 Інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів;</p> <p>2320 Викладач професійно-технічного навчального закладу;</p> <p>2351 Професіонали в галузі методів навчання:</p> <p>2351.1 Наукові співробітники (методи навчання)</p> <p>2352 Інспектори навчальних закладів;</p> <p>2359 Інші професіонали в галузі навчання:</p> <p>2359.1 Інші наукові співробітники в галузі навчання</p> <p>2359.2 Інші професіонали в галузі навчання.</p> <p>Самостійне працевлаштування.</p> <p>Згідно з International Standard Classification of Occupation 2008 (ISCO-08) випускник може претендувати на такі посади: 2351 Educator Methods Specialist.</p>
Подальше навчання	<p>Доктор філософії з професійної освіти може продовжувати освіту за науковим рівнем доктора наук (НРК України – 9 рівень), а також підвищувати кваліфікацію та отримувати додаткову післядипломну освіту (навчання для розвитку та самовдосконалення у науковій та професійній сферах діяльності, а також інших споріднених галузях наукових знань; освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії, у тому числі і за кордоном, що містять додаткові освітні компетентності).</p>
1.5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Викладання та навчання здійснюється на основі проблемно-орієнтованого особистісного навчання (лекційні та практичні заняття, педагогічна практика) із застосуванням: інформаційно-цифрових технологій,</p>

	<p>інтерактивних методів, дидактичних мультимедійних засобів, системи управління навчально-творчою діяльністю здобувачів, елементів самонавчання на основі організації індивідуальної науково-дослідної роботи.</p> <p>Підхід до викладання та навчання передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> • впровадження інтерактивних методів навчання, що забезпечують особистісно орієнтований та компетентністний методологічні підходи до розвитку творчого мислення аспірантів; • тісну співпрацю аспірантів зі своїми науковими керівниками у межах організації навчального процесу відповідної кафедри; • підтримка та консультування аспірантів з боку науково-педагогічних та наукових працівників ДБТУ і галузевих науково-дослідних інститутів; • залучення до консультування аспірантів визнаних фахівців-практиків педагогічної науки та виробничої сфери; • інформаційну підтримку щодо участі аспірантів у конкурсах на одержання наукових стипендій, освітніх грантів (у тому числі у міжнародних); • надання можливості аспірантам приймати участь у підготовці наукових проектів у межах конкурсів Міністерства освіти і науки України; • безпосередню участь у виконанні бюджетних та ініціативних госпдоговорних науково-дослідних робіт; • надання можливості здобувачам стажуватися в закладах вищої освіти, брати участь в організації науково-комунікативних та просвітницьких заходів Державного біотехнологічного університету та інших освітніх і наукових установ. <p>Передбачається комбінація лекцій, практичних занять із розв'язування завдань з методології науки, виконання проектів, написання статей, дослідницькі роботи та підготовка дисертації.</p>
<p>Оцінювання</p>	<p>Оцінювання навчальних досягнень здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти здійснюється через накопичувальну систему шляхом оцінки всіх видів аудиторної, самостійної та індивідуальної навчально-творчої діяльності аспірантів за допомогою різних форм і видів контролю.</p> <p><i>Види контролю:</i> поточний, проміжний, підсумковий.</p> <p>Освітня складова програми.</p> <p><i>Поточний контроль</i> знань здобувачів проводиться в усній формі (усне опитування, письмовий контроль,</p>

співбесіда за результатами опрацьованого матеріалу, тестування).

Проміжний контроль здійснюється у формі модульних контрольних робіт, тестових програм (за закритими та відкритими тестами), захисту індивідуальних навчально-дослідних завдань та творчих есе, самоконтролю здобувачів на основі технологічних карток.

Підсумковий контроль знань у вигляді екзамену/заліку проводиться у письмовій формі, з подальшою усною співбесідою.

Підсумковий контроль знань у вигляді екзамену (в усній формі) / диференційованого заліку.

У межах дисциплін, що забезпечують професійну підготовку, позитивні оцінки з поточного, проміжного та підсумкового контролю можуть виставлятися автоматично, якщо аспірантом підготовлені та опубліковані наукові статті у збірниках фахових видань України (закордонних періодичних виданнях, журналах, включених до науково-метричних баз Scopus, WOS). Кількість статей та їх тематика узгоджується з науковим керівником.

Наукова складова програми. Оцінювання наукової діяльності аспірантів здійснюється на основі кількісних та якісних показників, що характеризують: підготовку наукових праць у фахових виданнях України, закордонних періодичних виданнях, журналах, включених до науково-метричних баз Scopus, WOS; участь у наукових конференціях і семінарах; підготовку окремих частин дисертації відповідно до затвердженого індивідуального плану наукових досліджень здобувача. Звіти аспірантів за результатами виконання індивідуального плану щорічно затверджуються на засіданні кафедр та вченій раді факультету з рекомендацією продовження (або припинення) навчання в аспірантурі. Підсумковою атестацією аспірантів є попередня експертиза дисертаційної роботи на фаховому семінарі з оформленням відповідного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дослідження.

Наукова складова містить:

- звіт про виконання індивідуального плану наукової роботи аспіранта на засіданні кафедри (кожне півріччя);
- підготовку текстової частини дисертації;
- апробацію результатів досліджень на наукових конференціях та семінарах;
- публікацію результатів досліджень у наукових виданнях;

	<ul style="list-style-type: none"> • презентацію результатів дослідження на щорічній звітній конференції здобувачів; • атестацію вченою радою університету за результатами звіту кафедри (наприкінці кожного навчального року); • попередню експертизу дисертації, отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації; • захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань А Освіта зі спеціальності А 5 Професійна освіта (зав спеціалізаціями) в разовій спеціалізованій вченій раді. <p>Система оцінювання ґрунтується на принципах академічної доброчесності та прозорості.</p>
1.6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також - підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї в умовах професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності (ЗК)	<p><i>ЗК1.</i> Здатність розробляти проекти, управляти ними та працювати в команді.</p> <p><i>ЗК2.</i> Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p><i>ЗК3.</i> Здатність генерувати нові ідеї на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p><i>ЗК4.</i> Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p><i>ЗК5.</i> Здатність діяти на основі системного наукового світогляду, професійної етики, загального культурного кругозору.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	<p><i>СК1.</i> Здатність визначати й розв'язувати задачі дослідницького характеру у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також – підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї, досягати наукових і результатів, які створюють нові знання у цій сфері та і дотичних до них міждисциплінарних напрямках.</p> <p><i>СК2.</i> Здатність застосовувати широкий спектр цифрових засобів, інструментів, ресурсів і технологій, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності у</p>

	<p>сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також - підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї.</p> <p><i>СК3.</i> Здатність реалізовувати науково-педагогічну діяльність та управління освітнім процесом у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також - підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї на основі сучасних наукових підходів.</p> <p><i>СК4.</i> Здатність реалізовувати результати наукової діяльності на засадах підприємництва.</p> <p><i>СК5.</i> Здатність започатковувати, планувати, реалізовувати та коригувати процес наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності.</p>
--	--

1.7. Програмні результати навчання (РН)

РН 1. Вільно презентувати та обговорювати результати досліджень, наукові та прикладні проблеми професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також - підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї державною та Іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях українського та міжнародного рівня, брати участь у міжнародних проектах.

РН2. Формулювати та перевіряти гіпотези на основі системного наукового світогляду, загального культурного кругозору і демонструвати здатність знаходження оптимального рішення при обстоюванні власної наукової позиції із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

РН3. Планувати, виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з проблем професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї з використанням сучасного інструментарію.

РН4. Розробляти та реалізовувати в команді наукові та/або Інноваційні проекти у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у цій сфері та дотичних до них міждисциплінарних напрямках.

РН5. Знаходити, обробляти та аналізувати Інформацію щодо проблем професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї з різних джерел на основі сучасних технологій її пошуку.

РН6. Інтегрувати передові концептуальні та методологічні підходи з науково-дидактичних, виховних, адаптивних та інших основ професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також – підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї.

РН7. Розробляти інноваційні методи і практики викладання конкретних навчальних дисциплін, посібники, підручники у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також - підготовки

відповідних педагогічних кадрів для неї на основі системного наукового світогляду з використанням інноваційних педагогічних технологій.

РН8. Організувати та здійснювати освітній процес у закладах професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти на сучасних наукових засадах та прогнозувати результати впливу власного дослідження на покращення його якості.

1.8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення

Якісний склад науково-педагогічних працівників, які здійснюють підготовку здобувачів за освітньою програмою «Професійна освіта», відповідає вимогам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» від 30 грудня 2015 р. № 1187 (зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 347 від 10.05.2018; № 180 від 03.03.2020; № 365 від 24.03.2021; № 1134 від 31.10.2023).

100 % науково-педагогічних працівників, задіяних до викладання мають наукові ступені та вчені звання. 47 % науково-педагогічних працівників мають ступінь доктора педагогічних наук та звання професора. Всі викладачі мають кваліфікацію відповідну до спеціальності, займаються дослідницькою, управлінською та інноваційною діяльністю за фахом; проходять підвищення кваліфікації та стажування у вітчизняних та зарубіжних закладах вищої освіти та науково-дослідних інститутах.

Матеріально-технічне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення професійної підготовки докторів філософії за освітньою програмою «Професійна освіта» відповідає ліцензійним умовам. Для організації освітнього процесу належним чином облаштовано лекційні аудиторії, навчальні кабінети, комп'ютерні класи, які оснащені належним обладнанням та устаткуванням для проведення аудиторних занять й індивідуальних консультацій. Є вільний доступ до мережі Wi-Fi. Навчальні приміщення забезпечено засобами інформаційно-комунікаційних технологій відповідно до потреб здобувачів, що відповідає сучасним вимогам провадження освітньої діяльності. Площі приміщень, що використовуються в освітньому процесі відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки. Фінансові, матеріально-технічні, навчально-методичні ресурси забезпечують досягнення визначених ОНП цілей та програмних результатів навчання.

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Офіційний веб-сайт Університету <https://btu.kharkov.ua/> містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову та виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти. На платформі дистанційної освіти Державного біотехнологічного університету створено модульно-орієнтоване динамічне віртуальне навчальне середовище на освітньому порталі «Moodle» (<https://btu.kharkov.ua/studentu/distantsijne-navchannya/>), в якому використовується електронні навчальні курси освітніх компонент для організації навчальної самостійної та індивідуальної роботи з можливістю формування особистісної стратегії самоуправління навчально-творчою діяльністю здобувачів.

Наукова бібліотека (<https://library.btu.kharkov.ua/>) належно забезпечена підручниками та посібниками, вітчизняними й закордонними фаховими періодичними виданнями освітньої галузі, авторськими розробками професорсько-викладацького складу. Репозитарій університету містить біля 70 тис. документів у електронному вигляді: (<https://library.btu.kharkov.ua/resursy/repozytarii-dbtu.html>).

Ресурси бібліотеки університету надають доступ здобувачам до зарубіжних наукометричних та реферативних баз даних. Технічна перевірка письмових робіт проводиться науковою бібліотекою Університету за допомогою сертифікованої програмно-технічної системи «Strikeplagiarism.com» для виявлення збігів/ідентичності/схожості у текстах письмових робіт (<https://library.btu.kharkov.ua/naukova-komunikatsija/akademichna-dobrochesnist-1.html>).

Інформаційно-комунікаційну систему освітньої діяльності забезпечує центр інформаційних технологій:

(E-mail: cit@btu.kharkov.ua/);

відділ медіакомунікацій: (E-mail: media.dbtu@gmail.com/).

Навчально-методичне забезпечення: опис ОНП, навчальний план, робочий навчальний план, робочі програми, силабуси, комплекси навчально-методичного забезпечення, навчальні матеріали з кожної дисципліни навчального плану, програма педагогічної практики. Графіки освітнього процесу, розклад занять, документація аспіранта та інформація про вступ до аспірантури розміщено на сторінці відділу аспірантури і докторантури (<https://biotechuniv.edu.ua/nauka/viddil-doktoranturi-ta-aspiranturi/>).

1.9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Система Європейської кредитно-трансферної системи залікування освітніх кредитів (ECTS) з обсягом 1 кредиту 30 годин. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу в Державному біотехнологічному університеті (http://btu.kharkov.ua/wp-content/uploads/2022/04/norm-b-org-op-pol0.pdf/) та Положення про академічну мобільність студентів Державного біотехнологічного університету (https://btu.kharkov.ua/studentu/akademichna-mobilnist/).</p> <p>Внутрішня академічна мобільність реалізується у рамках двосторонніх договорів з такими освітніми, науковими закладами та установами: Інститут професійної освіти Національної академії педагогічних наук України; Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди; Національний університет біоресурсів і природокористування; Миколаївський національний аграрний університет; ННІ «Українська інженерно-педагогічна академія» ХНУ ім. В.Н. Каразіна; Харківський державний професійно-педагогічний фаховий коледж імені В. І. Вернадського; Відокремлений структурний підрозділ «Класичний фаховий коледж Сумського державного університету»; Харківська обласна громадська організація «Науковий центр дидактики менеджмент-освіти». Допускається перезарахування кредитів, отриманих у інших університетах України, за умови відповідності їх набутим компетентностям: (http://btu.kharkov.ua/wp-content/uploads/2022/06/pol-org-np-za-dn.pdf/).</p> <p>До проведення гостьових лекцій для здобувачів ОНП доктора філософії залучаються провідні фахівці закладів вищої освіти та наукових установ України на умовах трудових договорів з погодинною оплатою праці. Кредити, отримані в інших університетах України, перезараховуються відповідно до довідки про академічну мобільність чи сертифікату.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Міжнародна кредитна мобільність здобувачів здійснюється на підставі Порядку реалізації права на академічну мобільність за рахунок участі у міжнародних програмах: Еразмус +; Модуль Жан Моне. З метою академічної інтеграції та співробітництва, підтримки активної участі університетської молоді та науково-педагогічних працівників у міжнародних проєктах та програмах в Університеті діє Центр Європейської Інтеграції ДБТУ як інноваційна платформа для зв'язку з європейськими та</p>

	<p>світовими освітніми й науковими структурами. https://biotechuniv.edu.ua/tsentr-yevrointegratsiyi/. Наявні укладені міжнародні угоди про академічну мобільність, про академічне науково-освітнє і багатовекторне співробітництво, програми обміну між Університетом та закордонними навчальними закладами (https://biotechuniv.edu.ua/mizhnarodna-diyalnist/); проект of Heilbronn University in the framework of the DAAD the programme “Ukraine digital: Ensuring academic success in times of crisis” (Хайльброннський університет, Німеччина) https://www.unipage.net/ru/6191/heilbronn_university#sectiondescription/; Heilbronn University (hs-heilbronn.de). Інформація для здобувачів щодо академічної мобільності: https://biotechuniv.edu.ua/mizhnarodna-diyalnist/.</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться на загальних умовах з додатковою мовленнєвою підготовкою. На етапі ліцензування – не практикується.</p>

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньої складової ОНП

Код дисципліни	Семестр	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
Обов'язкові компоненти освітньо-наукової програми				
<i>Цикл загальної підготовки</i>				
ОК 1	1	Академічна доброчесність та культура українського наукового мовлення	3	залік
ОК 2	1	Філософія науки	4	екзамен
ОК 3	1	Педагогіка вищої школи	3	залік
ОК 4	1	Управління інтелектуальною власністю та захист авторських прав	3	залік
ОК 5	1, 2	Іноземна мова за професійним спрямуванням	8	залік екзамен
ОК 6	2	Цифрові технології в наукових дослідженнях та управління науковими проектами	3	залік
Загальний обсяг циклу загальної підготовки			24	Е-2, 3-5
<i>Цикл професійної підготовки</i>				
ОК 7	2	Теорія і методика професійної освіти	4	екзамен
ОК 8	2	Методологія науково-педагогічних досліджень та організація підготовки дисертаційної роботи	3	залік
ОК 9	2, 3	Менеджмент професійної освіти та інноваційні педагогічні технології	4	залік екзамен
ОК 10	3	Методика організації та статистичні	3	залік

		методи обробки результатів педагогічного експерименту		
OK11	4, 5	Науково-педагогічна практика (освітня та наукова складова)	7	залік
Загальний обсяг циклу професійної підготовки			21	E-2, 3-4
Вибіркові компоненти освітньо-наукової програми				
<i>Цикл дисциплін вільного вибору аспіранта</i>				
ВК 1	3	Вибіркова дисципліна 1	3	залік
ВК 2	3	Вибіркова дисципліна 2	3	залік
ВК3	3	Вибіркова дисципліна 3	3	залік
ВК4	4	Вибіркова дисципліна 4	3	залік
ВК5	4	Вибіркова дисципліна 5	3	залік
Загальний обсяг вибірових компонент			15	3 - 5
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ СКЛАДОВОЇ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ			60	E-4, 3-14

Програма передбачає 60 кредитів ЄКТС для обов'язкових освітніх компонентів, з яких: 24 кредити ЄКТС – це дисципліни загальної підготовки (Академічна доброчесність та культура українського наукового мовлення; Філософія науки; Педагогіка вищої школи; Управління інтелектуальною власністю та захист авторських прав; Іноземна мова за професійним спрямуванням; Цифрові технології в наукових дослідженнях та управління науковими проєктами), що передбачають набуття аспірантом загальнонаукових (філософських), мовленнєвих, комунікативних компетентностей та універсальних навичок дослідника; 21 кредит ЄКТС – компоненти професійної підготовки (Теорія і методика професійної освіти; Методологія науково-педагогічних досліджень та організація підготовки дисертаційної роботи; Менеджмент професійної освіти та інноваційні педагогічні технології; Методика організації та статистичні методи обробки результатів педагогічного експерименту, Педагогічна практика (освітня та наукова складова)); 15 кредитів ЄКТС відведено для вибірових освітніх компонент. Освітня складова програми реалізується у невеликих групах дослідників. Програма передбачає диференційований підхід до аспірантів очної і заочної форми навчання.

2.2. Наукова складова освітньо-наукової програми

Наукова складова ОНП передбачає здійснення власних наукових досліджень під керівництвом наукового керівника з відповідним оформлення одержаних результатів у вигляді дисертації, підготовку та публікацію наукових статей, виступи на наукових конференціях, симпозіумах, наукових фахових семінарах. Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, що є обов'язковим до виконання

здобувачем відповідного ступеня і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.

Особливістю наукової складової ОНП підготовки докторів філософії зі спеціальності А 5 Професійна освіта (за спеціалізаціями) є те, що окремі складові власних наукових досліджень аспіранти зможуть виконувати під час практичних занять з дисциплін професійної підготовки та педагогічної практики.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в галузі знань А Освіта, або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені у відповідних наукових публікаціях.

Пріоритетні напрями наукових досліджень галузі професійної освіти

1. Професійна освіта в умовах воєнного стану: виклики, ризики та ефективні способи її сталого розвитку
2. Цифрова трансформація професійної освіти в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення України.
3. Модернізація професійної освіти в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення України.
4. Інноваційний розвиток професійної освіти в Україні: дидактичний аспект.
5. Стандартизація змісту професійної освіти в умовах інновацій.
6. Теорія і методика професійного навчання в умовах цифрових трансформацій.
7. Проектування і застосування педагогічних технологій у професійній підготовці фахівців (за галузями).
8. Удосконалення методики викладання та організації виробничого навчання у закладах професійної освіти.
9. Розвиток інноваційних процесів у системі професійної освіти.
10. Професійне навчання в умовах інноваційного розвитку виробництва.
11. Дидактичні засади створення електронних освітніх ресурсів в системі професійної освіти.
12. Професійний й особистісний розвиток майбутніх фахівців.
13. Формування професійної компетентності майбутнього фахівця (за галузями).
14. Професійна підготовка фахівців (за галузями) в умовах технологічних перетворень.
15. Організаційна та корпоративна культура закладу професійної освіти.
16. Розвиток педагогічної культури педагога з професійної освіти в умовах цифрових трансформацій.
17. Інтеграція вітчизняної професійної освіти в Європейський освітній простір.
18. Проектування цифрового освітнього середовища закладу професійної

освіти.

19. Теоретичні та методичні засади проектування змісту професійної освіти у цифровому освітньому просторі.

20. Інформаційно-комунікативні та цифрові технології у професійній освіті та наукових дослідженнях.

21. Дидактичні основи управління навчально-творчою діяльністю здобувачів у процесі їх професійної підготовки у закладах професійної освіти.

22. Менеджмент та адміністрування в освітній діяльності закладів професійної освіти.

23. Розвиток педагогічної майстерності педагогів з професійної освіти.

24. Теоретико-методологічне та науково-методичне забезпечення цифровізації освіти і науки.

2.3. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

Структурно-логічну схему освітньо-наукової програми наведено на рис. 2.1; табл. 2.2.

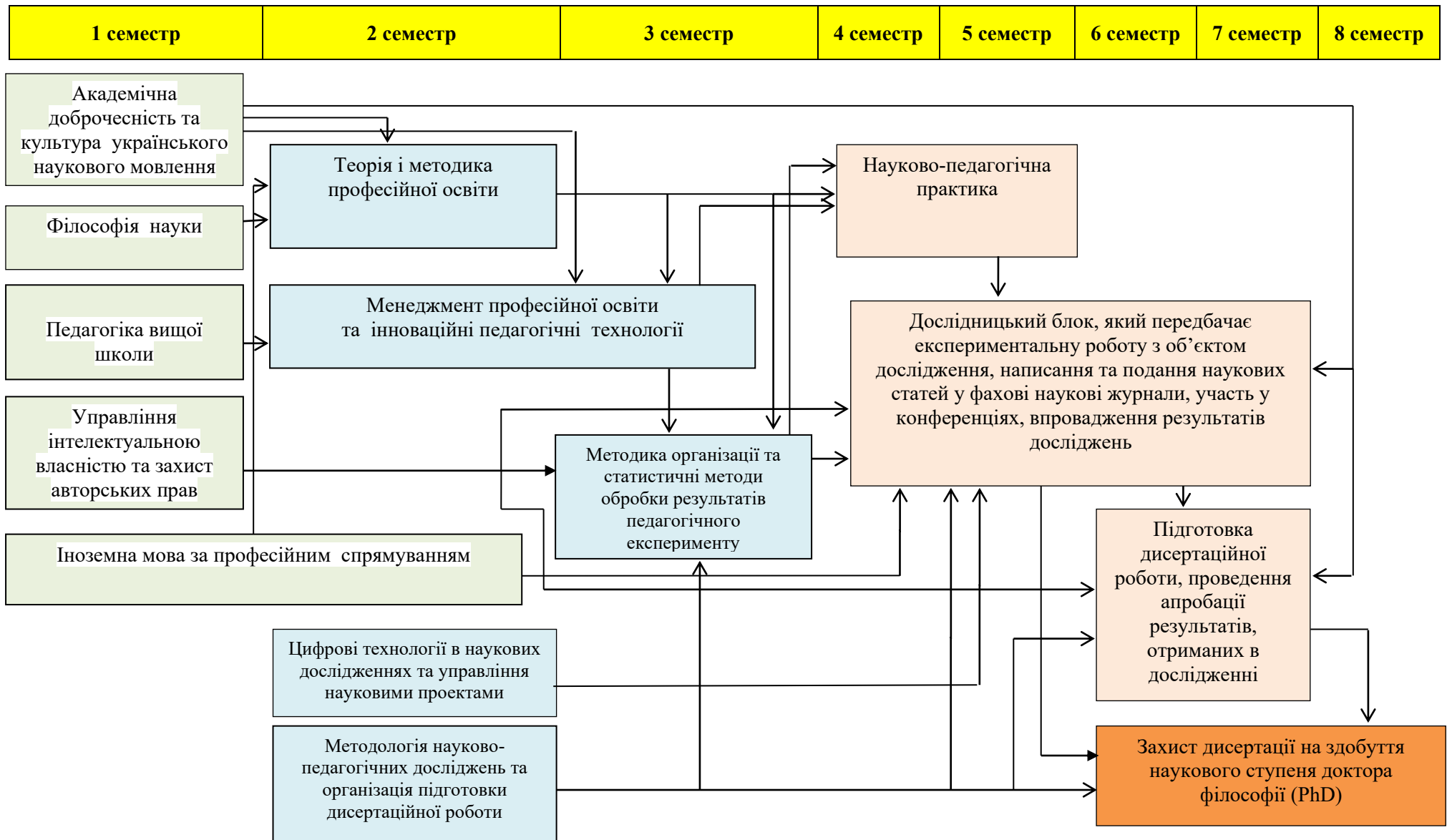

Рис. 2.1. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми «Професійна освіта»

2.2. Науково-дослідна робота за темою дисертації			
1 рік навчання	2 рік навчання	3 рік навчання	4 рік навчання
Опублікування наукових результатів у статтях (1)	Опублікування наукових результатів у статтях (2)	Опублікування наукових результатів у статтях (2)	Оформлення тексту дисертації відповідно до вимог (не менше 6,25 авторських аркушів основного тексту); Фаховий семінар для апробації результатів дослідження; Публічний захист дисертації.
Участь у наукових конференціях (2)	Участь у наукових конференціях (3)	Участь у наукових конференціях (3)	
Підготовка тексту дисертації (1,5 -2,0 авторських аркушів), презентація детального звіту	Підготовка тексту дисертації (3,5 авторських аркушів), презентація детального звіту	Підготовка тексту дисертації (6,25 авторських аркушів), презентація детального звіту	

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	<p>Нормативною формою підсумкової атестації є прилюдний захист результатів науково-дослідницької роботи, представленої у вигляді дисертації, що дозволяє встановити відповідність рівня науково-дослідницької підготовки аспіранта інтегральній, загальним та фаховим компетентностям, визначеним освітньо-науковою програмою.</p> <p>Атестація випускників освітньо-наукової програми «Професійна освіта» зі спеціальності А5 «Професійна освіта» (за спеціалізаціями) проводиться у формі захисту дисертації та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня доктора філософії із присвоєнням кваліфікації – Доктор філософії з професійної освіти. Галузь знань: А Освіта. Спеціальність: А5 «Професійна освіта» (за спеціалізаціями).</p> <p>Захист здійснюється відкрито і публічно на засіданні спеціалізованої вченої ради, утвореною для проведення разового захисту наукових досягнень у формі дисертації, що має повноваження зі спеціальності А5 Професійна освіта.</p> <p>Здобувач ступеня доктора філософії має право на вибір спеціалізованої вченої ради.</p> <p>Підсумкова атестація аспіранта здійснюється за результатами виконання індивідуального плану у</p>
---	---

	<p>вигляді звітування здобувача на засіданнях кафедри. Документами, що підтверджують підсумкову атестацію, є звіт аспіранта за відповідною формою, друкований варіант розділів дисертації, копії публікацій, сертифікатів та інших документів, що засвідчують наукову активність здобувача, атестаційний лист про складання іспитів і заліків, витяг із протоколу засідання кафедри тощо.</p>
<p>Вимоги до кваліфікаційної роботи</p>	<p>Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, яке пропонує розвивання комплексної проблеми у сфері вищої, фахової передвищої, професійної (професійнотехнічної) та післядипломної освіти або на її межі з іншими спеціальностями, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.</p> <p>Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Експертна комісія установи, де виконувалась дисертація, вивчає питання про наявність або відсутність у ній текстових запозичень, використання ідей, наукових результатів і матеріалів інших авторів без посилання на джерело. За всі відомості, викладені в дисертації, порядок використання фактичного матеріалу та іншої інформації під час її написання, обґрунтованість висновків та положень, які в ній захищаються, несе відповідальність безпосередньо автор дисертації.</p> <p>Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії – це творча самостійна науково-дослідна робота, яка виконується аспірантом під керівництвом наукового керівника і містить розв’язання актуального наукового завдання галузі професійної освіти, результати якого становлять оригінальний внесок у теорію професійної освіти та оприлюднені у відповідних публікаціях.</p> <p>Дисертація має бути результатом закінченої творчої розробки і свідчити про те, що автор володіє сучасними методами досліджень та спроможний самостійно вирішувати професійно-наукові задачі, які мають теоретичне та практичне значення в галузі професійної освіти.</p> <p>Дисертація має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти (наукової установи).</p> <p>Вимоги щодо оформлення дисертаційної роботи,</p>

	<p>процедури та особливих умов проведення публічного захисту визначаються вимогами за Наказом МОН України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», 12.01.2017 № 40 (із змінами, внесеними згідно з Наказом МОН № 759 від 31.05.2019): https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#Text.</p>
--	---

4. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

При підготовці здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Професійна освіта Державному біотехнологічному університеті застосовується сертифікована система управління якістю, що підтверджено сертифікатами на відповідність системи управління якістю в ДБТУ вимогам міжнародного стандарту якості ISO 9001:2015 «Quality management systems – Requirements» та Національного стандарту якості ДСТУ EN ISO9001:2018:

<https://btu.kharkov.ua/pro-universitet/publiczna-informatsiya/normativna-baza/>.

У Державному біотехнологічному університеті впроваджена система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, яка регламентується відповідним Положенням, затвердженим наказом по університету:

<http://btu.kharkov.ua/wp-content/uploads/2022/04/norm-b-acad-pol7.pdf/>.

Для організації та функціонування системи забезпечення якості вищої освіти в університеті створено відділ аудиту якості освітньої діяльності, який керується відповідним Положенням, затвердженим наказом по університету: <http://btu.kharkov.ua/wp-content/uploads/2022/04/norm-b-acad-pol5.pdf/>.

Відділ входить до структури центру якості менеджменту освіти. Режим доступу: <http://btu.kharkov.ua/wp-content/uploads/2022/04/norm-b-acad-pol8.pdf/>.

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти передбачає здійснення наступних процедур і заходів для забезпечення якості освіти здобувачів, що навчаються за освітньою складовою освітньо-наукової програми «Професійна освіта»:

- перегляд освітньо-наукової програми, який відбувається щорічно наприкінці навчального року за результатами її моніторингу за участю групи забезпечення спеціальності, здобувачів вищої освіти, роботодавців, академічної спільноти, відділу моніторингу якості освітньої діяльності та оформлюється відповідними протоколами;

- періодичний що семестровий аналіз успішності та якості знань здобувачів вищої освіти;

- аналіз відгуків керівників педагогічної практики про якість професійної підготовки здобувачів вищої освіти;

- онлайн-опитування, анкетування стейкхолдерів (здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців, викладачів тощо) щодо якості освітньо-наукової програми та організації освітнього процесу на веб-сайті університету:

<https://btu.kharkov.ua/pro-universitet/publiczna-informatsiya/normativna-baza/>

– розміщення інформації про освітньо-наукову програму для можливості публічного перегляду, громадського обговорення, інформування про зміни в освітньо-науковій програмі на веб-сайті університету та факультеті менеджменту, адміністрування та права;

– розміщення аналітичних звітів про результати опитування стейкхолдерів з пропозиціями групи забезпечення спеціальності щодо підвищення якості освіти за даною освітньо-науковою програмою;

– включення до складу робочої групи з вдосконалення освітньої програми здобувачів вищої освіти та роботодавців;

– регулярні анонімні онлайн-опитування здобувачів вищої освіти щодо дотримання норм академічної доброчесності на веб-сайті університету;

– оцінювання щорічних досягнень науково-педагогічних працівників по завершенню навчального року відповідно до Положення «Про рейтингове оцінювання НПП Державного біотехнологічного університету» згідно затверджених критеріїв, результати якого оприлюднюються на веб-сайті університету:

<http://btu.kharkov.ua/wp-content/uploads/2022/04/norm-b-men-pol4.pdf>;

– самоаналіз відповідності підготовки фахівців нормативно-правовим актам і документам, ліцензійним і акредитаційним вимогам;

– регулярне підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, які забезпечують освітній процес за програмою, за допомогою довгострокових стажувань на підприємствах, установах, організаціях, участі у міжнародних проєктах, грантових програмах;

– забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу (матеріально-технічна база, навчально-методичне та інформаційне забезпечення, освітній портал Moodle), що відповідає ліцензійним вимогам;

– використання інформаційних систем для ефективного управління освітньою діяльністю: контролю поточної успішності «Osvita», електронних навчальних курсів дисциплін на освітньому порталі Moodle, Web-сайту Наукової бібліотеки з репозитарієм;

– дотримання всіма учасниками освітнього процесу норм академічної доброчесності, які регламентуються Кодексом честі Державного біотехнологічного університету та Антикорупційною програмою;

– перевірка на предмет академічного плагіату всіх кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти, наукових та навчальних праць Державного біотехнологічного університету.

Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

<p>Принципи та процедури забезпечення якості освіти</p>	<p>Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти базується на нормативних документах ДБТУ, якими визначаються відповідні принципи, процедури заходи.</p> <p><i>Принципи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – відповідності європейським та національним стандартам вищої освіти; – відповідальності Університету, факультетів і кафедр як його структурних підрозділів за якість підготовки здобувачів вищої освіти; – автономії університету; – комплексності і системності; – постійного моніторингу якості освітнього процесу; – підвищення якості вищої освіти, відповідності запитам суспільства; – відкритості інформації.
	<p><i>Процедури і заходи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; – щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників ДБТУ та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб- сайті університету, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб; – забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; – забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою; – забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; – забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; – забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ДБТУ і здобувачів вищої освіти.

<p>Підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників</p>	<p>Система підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників розробляється у відповідності до чинної нормативної бази та будується на таких принципах:</p> <ul style="list-style-type: none"> – обов'язковості та періодичності проходження стажування і підвищення кваліфікації; – прозорості процедур організації стажування та підвищення кваліфікації; – моніторингу відповідності змісту програм підвищення кваліфікації задачам професійного діяльності; – обов'язковості впровадження результатів підвищення кваліфікації в наукову та педагогічну діяльність; – оприлюднення результатів стажування та підвищення кваліфікації. <p>Професорсько-викладацький склад, який здійснює навчальний процес, періодично та своєчасно проходить стажування.</p>
<p>Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації</p>	<p>Інформація про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації розміщена у відкритому доступі на сайті Державного біотехнологічного університету.</p>
<p>Дотримання академічної доброчесності НПП Університету та здобувачами вищої освіти</p>	<p>В Університеті працівниками та здобувачами вищої освіти здійснюється дотримання принципів академічної доброчесності. Система забезпечення дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу регулюється внутрішніми документами Університету та базується на таких принципах:</p> <ul style="list-style-type: none"> – обов'язком науковця є керуватись у науковій роботі лише інтересами отримання нових знань і досягнення істини; – неприпустимістю присвоєння наукових результатів, отриманих іншими науковцями, та видавання їх за свої; – дотримання правил коректного цитування наукових результатів і праць інших науковців та належного на них покликання.

Система запобігання виявлення академічного плагіату	Перевірка на плагіат здійснюється відповідно до нормативних документів Державного біотехнологічного університету.
--	---

5. Пояснювальна записка щодо відповідності складових освітньо-наукової програми «Професійна освіта»

Узгодженість складових елементів освітньої програми демонструється через відповідність:

- компетентностей ОНП дескрипторам Національної рамки кваліфікацій (Таблиця 1);
- результатів навчання та компетентностей (Таблиця 2);
- програмних компетентностей обов'язковим освітнім компонентам ОНП (Таблиця 3);
- програмних результатів навчання обов'язковим освітнім компонентам ОНП (Таблиця 4).

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння / навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
Перелік компетентностей	ЗН1 Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності	УМ1 спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики	К1 вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому	ВА1 демонстрація значної авторитетності, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності.
		УМ2 започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності	К2 використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях	ВА2 здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення
		УМ3 критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей		
Загальні компетентності				
ЗК1	ЗН 1	УМ 1	К 1	ВА1
ЗК2	ЗН 1	УМ 1	К 2	ВА1, ВА2
ЗК3	ЗН 1	УМ 2	К 1, К 2	ВА1
ЗК4	ЗН 1	УМ 1	К 1	ВА1, ВА2
ЗК5	ЗН 1	УМ 2	К1	ВА1, ВА2
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК1	ЗН 1	УМ 1, УМ2, УМ3	К 1	ВА1
СК2	ЗН 1	УМ 1	К 1	ВА1, ВА2
СК3	ЗН 1	УМ1	К 1	ВА1, ВА2
СК4	ЗН 1	УМ 1, УМ2, УМ3	К 1, К2	ВА1, ВА2
СК5	ЗН 1	УМ 1, УМ2, УМ3	К 1, К2	ВА1, ВА2

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

Результати навчання	Компетентності									
	Інтегральна компетентність									
	Загальні компетентності					Спеціальні (фахові) компетентності				
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5
РН1	+	+							+	
РН2			+		+	+				+
РН3				+		+	+			+
РН4	+		+						+	
РН5				+			+			
РН6						+				+
РН7			+		+			+	+	
РН8								+		

Таблиця 3

Матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим освітнім компонентам ОНП

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК10	ОК11
Інтегральна компетентність											
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Загальні компетентності											
ЗК1						+			+		
ЗК2		+			+						
ЗК3	+			+							
ЗК4			+	+							+
ЗК5	+	+									
Спеціальні (фахові) компетентності											
СК1							+	+		+	
СК2					+				+		
СК3			+				+		+		
СК4				+						+	+
СК5	+							+			

Таблиця 4

**Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПР)
обов'язковим освітнім компонентам ОНП**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК10	ОК11
PH1	+			+	+		+			+	
PH2	+			+					+	+	
PH3							+	+		+	+
PH4		+	+			+			+		
PH5					+	+	+	+	+		
PH6			+				+		+		+
PH7		+	+				+		+		
PH8			+				+			+	+

ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 20.04.2021)
2. Про затвердження стандарту вищої освіти зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти: Наказ МОН № 924 від 26.06.2024 року. URL: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/92635/ (дата звернення: 22.03.2025).
3. Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти: Постанова КМУ № 1021 від 30.08.2024 року. URL: (https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/93976/) (дата звернення: 22.03.2025).
4. Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії: Постанова Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022 р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-i120122-44>.
5. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>.
6. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 (в редакції від 25 червня 2020 р. № 519) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/paran12#n12> (дата звернення: 20.04.2021).
7. Положення про організацію освітнього процесу в ДБТУ: <https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2025/09/pol-org-op-25rv1.pdf>.
8. Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в ДБТУ: <https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2025/10/norm-b-acad-pol1v.pdf>.
9. Положення про освітні програми в ДБТУ: <https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2022/04/norm-b-nm-op-pol4.pdf>.
10. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Державному біотехнологічному університеті: <https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2025/02/norm-b-acad-pol7v.pdf>.
11. Положення про центр менеджменту якості освіти в ДБТУ: <https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2022/04/norm-b-acad-pol8.pdf>.

Гарант освітньо-наукової програми,
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри менеджменту,
бізнесу і адміністрування Державного
біотехнологічного університету

Віктор НАГАСВ